

Valvira

Valtion aluehallinnon ja maakuntahallinnon uudistaminen Valviran näkökulmasta

Kuulemistilaisuus 13.1.2016
Säätytalo

Marja-Liisa Partanen, ylijohdaja
Valvira

Nykytila

- Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontatehtävissä toimii tällä hetkellä useita eri viranomaisia. Valviran, kuntien ja aluehallintovirastojen tehtävänjako ei ole käytännössä kaikilta osin selvä ja tehtävät saattavat olla osittain päällekkäisiä.
- Valviran lakisääteisenä tehtävänä on ohjata aluehallintovirastoja niiden sosiaali- ja terveydenhuoltoon (ml. ympäristöterveydenhuolto ja alkoholihallinto) liittyvissä tehtävissä. Tavoitteena on, että aluehallintovirastojen ohjaus-, lupa- ja valvontakäytännöt olisivat mahdollisimman yhdenmukaisia. Ohjaustehtävä ei ole kuitenkaan ongelmaton, sillä aluehallintovirastot ovat itsenäisiä toimivaltaisia viranomaisia, jotka tekevät omat ratkaisunsa.

Uudistuksessa huomioitava

- Viranomaistoiminnan on oltava mahdollisimman ennakoitavaa.
- Alueiden välisen yhdenvertaisuuden toteutuminen on varmistettava.
- Moniportaisista rakenteista on luovuttava ja lupa- ja valvontajärjestelmiä yksinkertaistettava.
- Hallintoa on yleisellä tasolla pyrittävä hallitusohjelman hengen mukaisesti keventämään, huomioiden kuitenkin kansalaisten oikeusturvan toteutuminen.
- Tarve valvonta- ja lupaviranomaistoiminnan uudistukselle on tullut esille eri selvityksissä (esim. keväällä 2015 valmistuneessa Valviran ulkoisessa arvioinnissa, *STM 2015:30*).

- Valvira on myös itse tehnyt toiminnan uudistamiseksi useita esityksiä STM:lle (esim. *Valviran ehdotukset normien purkamiseksi 18.8.2015*).
- Tehtävät ja päätöksenteko alueilla tulisi järjestää siten, että järjestelmä on toiminnanharjoittajille ja muille asiakkaille mahdollisimman kevyt.
  - Yhden luukun periaate.
  - Esim. ympäristöterveydenhuollon tehtävien järjestäminen osana terveydenhuollon tehtäviä.

STM:n hallinnon alaa koskevista uudistuksista

- Valvira kannattaa pääsääntöisesti STM:n VM:lle 18.12.2015 toimittamassa kirjeessä esitettyjä näkemyksiä. Valvira kannattaa STM:n ehdottamaa sosiaali- ja terveydenhuollon ohjaus- ja valvontavirastoa. Tätä tukee mm. alan kansainvälinen kehittäminen.
Alla on kuitenkin koottu eräitä tarkennuksia.
- Ympäristöterveys
  - Valvontatehtävät siirtyisivät itsehallintoalueille.
  - Ympäristöterveydenhuollon valvonnan ohjauksen resurssit tulisi keskittää Valviraan (terveydensuojelun ja tupakkalain valvonnan ohjaukseen liittyvät tehtävät, 9 htv).
- Alkoholihallinto
  - Valvira pitää yhtä hyvänä vaihtoehtona alkoholihallinnon tehtävien keskittämistä itsehallintoalueiden sijasta Valviraan.
  - Lupien (alkoholihallinnon tehtävät aluehallintovirastoista, 47 htv) keskittyessä on ohjaustehtävää mahdollista keventää.
  - Alkoholilain kokonaisuudistus / norminpurku: näihin liittyvien uudistusten hoitaminen / hallinnon keventäminen helpompaa keskusvirastotasolla.
  - Alkoholihallintoon liittyvistä tehtävistä alueille ehkäisevä päihdetyö.

Valvira

- STM on em. kirjeessään ottanut kantaa myös sosiaali- ja terveydenhuollon ohjauksen ja valvonnan organisointiin. Valvira kannattaa STM:n esitystä.
  - Valvira toteaa vielä erikseen, että yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon lupahallinto tulisi keskittää Valviraan / STM:n hallinnonalan ohjaus- ja valvontavirastoon.